

8

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๕
วันอังคาร ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

ในการประชุมวันนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาหลักการเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญต่อจากการประชุมครั้งก่อน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กำหนดหลักการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายกรณีที่ศาลส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดรัฐธรรมนูญและเป็นกรณีที่ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒. กำหนดหลักการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำหรือบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

๓. กำหนดจำนวนองค์คณะของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในการนั่งพิจารณาและในการทำคำวินิจฉัยให้ประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่า ๕ คน และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ถือเสียงข้างมาก

๔. กำหนดหลักการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานศาลฎีกา เพื่อขอให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระจากผู้ซึ่งมีความเป็นกลางทางการเมืองและมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เพื่อไต่สวนหาข้อเท็จจริงก็ได้ ในกรณีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ใด (๑) กระทำการโดยขาดความเที่ยงธรรม หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมที่ร้ายแรง (๒) ร่ำรวยผิดปกติ (๓) ทุจริตต่อหน้าที่ (๔) จงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และ (๕) จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าเพื่อไม่ประสงค์แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น ทั้งนี้ คุณสมบัติ หน้าที่และอำนาจ วิธีการไต่สวน และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นของคณะผู้ไต่สวนอิสระนั้น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

๕. กำหนดหลักการให้ผู้ไต่สวนอิสระมีอำนาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา โดยให้เสนอเรื่องต่อประธานศาลฎีกา เพื่อส่งศาลฎีกาวินิจฉัย ในกรณีเช่นนี้ ให้องค์คณะของศาลฎีกาประกอบด้วยผู้พิพากษาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ๙ คน ตามที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด

(๒) กรณีเห็นว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหา มีมูลเป็นความผิดอาญาด้วย ให้เสนอเรื่องไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยให้ดำเนินการไต่สวนหาข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมเสนอความเห็นและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ในกรณีคณะผู้ไต่สวนอิสระเห็นว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไม่มีพฤติการณ์ตามที่ถูกกล่าวหา ให้ผู้ไต่สวนอิสระส่งยุติเรื่องและแจ้งให้ประธานศาลฎีกาทราบ

๖. กำหนดหลักการให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ถูกกล่าวหาต้องหยุดการปฏิบัติหน้าที่ และในกรณีที่มีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเหลืออยู่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เช่นเดียวกับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญชั่วคราว ทั้งนี้ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้จนกว่าผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง

๗. พิจารณากำหนดหลักการที่สมควรบัญญัติไว้ในหมวดที่ว่าด้วยรัฐสภาเพื่อเป็นแนวทางให้คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญรับไปจัดทำร่างบทบัญญัติเสนอที่ประชุมพิจารณาต่อไป ดังนี้

๗.๑ กำหนดหลักการให้องค์ประกอบของรัฐสภา การกำหนดผู้ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานรัฐสภา หน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภา และการดำเนินกิจการของรัฐสภาในกรณีประชุมร่วมกันให้เป็นไปตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๗.๒ กำหนดหลักการในเรื่องการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติให้เป็นไปตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔

๗.๓ กำหนดหลักการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาได้เข้าชื่อให้พิจารณาวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงหรือไม่ต่อประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง เพื่อให้ดำเนินการส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดนั้น โดยให้กำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องเสนอต่อประธานแห่งสภาใดด้วย

๗.๔ กำหนดหลักการสำหรับกรณีที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาร้องต่อประธานสภาที่บุคคลผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกอยู่ ให้บุคคลดังกล่าวหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะได้มีคำวินิจฉัย และหากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าบุคคลดังกล่าวขาดคุณสมบัติจริงแล้ว ให้คำวินิจฉัยนั้นมีผลย้อนหลังไปถึงวันที่บุคคลดังกล่าวหยุดปฏิบัติหน้าที่

๗.๕ กำหนดหลักการให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งลงคะแนนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งคนละหนึ่งคะแนนและใช้บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งใบเดียว แต่ให้นำคะแนนจากบัตรเลือกตั้งนั้นมาคำนวณหาสัดส่วนผู้ได้รับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

๗.๖ กำหนดหลักการให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องยื่นรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองนั้นจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนวันสมัครรับเลือกตั้ง โดยบุคคลในรายชื่อที่พรรคการเมืองเสนอนั้นจะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลอื่นก็ได้ ไม่เกินห้ารายชื่อ โดยต้องมีหนังสือยินยอมให้เสนอรายชื่อจากบุคคลนั้นและต้องไม่มีชื่อที่ซ้ำกับรายชื่อที่พรรคการเมืองอื่นเสนอ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อบุคคลที่พรรคการเมืองเสนอเพื่อให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึงเพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์

วิทยากรเชี่ยวชาญ

ผู้สรุปผลการประชุม

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง

เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

ผู้ตรวจทาน